

KRONIEK VAN VLAARDINGEN 1932

Wil van der Velden-Van Hees

Januari

1 Aantal inwoners 28.194, een vermeerdering in 1931 met 339.

Aantal inwoners van Vlaardingerambacht 2.661, een vermeerdering in 1931 met 233.

In 1931 hebben 1.154 zeelieden waaronder 655 Vlaardingers gemonsterd op vlaardingse vissersschepen.

2 Van de collecten voor het Crisis Comité Vlaardingen is 90 procent bestemd voor inwoners die geen werklozenuitkering krijgen en voor de ontwikkeling en ontspanning van jeugdige werklozen, dit om morele achteruitgang te voorkomen. 10 procent gaat naar het Nationaal Crisis Comité.

3 Kapelaan W. J. J. M. van den Berg deelt aan 40 gezinnen 248 kledingstukken uit en 13 dekens, 30 lakens, 30 slopen, 2 beddetijken en 4 complete

bedstellen, allemaal gemaakt door de RK Naaivereniging Sint Elisabeth. De armen worden hartelijk toegesproken.

5 De Boschlaners, vereniging van oud-leerlingen van de RK Muloschool aan de Boschlaan, verzorgt een avond in de Harmonie. Opgevoerd wordt het mirakelspel De goede reis of de doode te paard en een spreekkoor met De boom van Groot Verdriet van Henriëtte Roland Holst-van der Schalk. Verder een optreden van de Louisiana Negro Band.

6 Feest van de vereniging Volksonderwijs in Vlaardingerambacht met films van de Van Nellefabriek, een lachfilm en muziek. Voorzitter J. Brouwer jr spreekt. 35 nieuwe leden.

8 De Steenkolen Handel-Maatschappij A. D. Hartman en Zn, Koningin Wilhelminahaven, stelt 50 zakken anthraciet en 50 zakken eierkolen ter beschikking van het Crisis Comité.

In een protestvergadering van de SDAP en de Vlaardingsche Bestuurdersbond in een stampvolle zaal

De remonstrantse kerkeraad. 31 januari 1932.

Hollandiaandoelman P. H. Odijk. 21 februari 1932.

Excelsior wijst J. Buis op de plicht van de arbeiders te strijden voor het behoud van veroverde rechten, nu de regering met verlaging van lonen en uitkeringen komt.

12 De hervormde diaconie deelt 170 pond gehakt, 170 pond rijst, 150 pond boter en 170 tegoedbonnen voor eierkolen uit, alle door particulieren geschonken.

15 Bij de bank R. Mees en Zonen een alarminstallatie in gebruik genomen.

16 Optreden in de Harmonie van Willy Derby en zijn gezelschap. Bal na.

18 Huurders van de bouwvereniging Samenwerking dringen aan op huurverlaging van 20-25 procent, gelijktrekking van huren en terugbetaling van waarborgsommen en aandelen.

De Vereeniging De Ambachtsschool organiseert op verzoek van het gemeentebestuur gratis cursussen voor de ontwikkeling van werklozen: werktuigbouwkundig, bouwkundig, scheepsbouwkundig en decoratief tekenen, nederlands, rekenen, engels, bank- en plaatwerken, timmeren, schilderen en lassen.

19 Door de grote toeloop van nieuwe leden bij de

Christelijke Jongeliedenvereniging Liefde en Vrede wordt een vierde jongensafdeling opgericht, Obadja 31.

21 Kapelaan W. J. J. M. van den Berg spreekt voor de RK Volksbond over katholieke gezinsvorming.

22 Open huis bij het gereedkomen van de nieuwe bakkerij van de Coöperatieve Bakkerij Verbruikersvereniging De Voorlooper aan de Tweede van Leijden Gaelstraat.

26 Te Vlaardingerambacht opgericht de winkeliersvereniging Ons Belang.

27 Nieuwjaarsrede van de voorzitter van de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor de Beneden-Maas. Alom ongunstige bedrijfresultaten in 1931. 2.000 werklozen in metaalnijverheid en scheepsbouw. Stagnerende export bij de distillateurs door verminderde koopkracht. De glasfabrieken gedeeltelijk stil door devaluatie van het engelse pond. Afzetmoelijkheden voor melkproducten bij de Hollandiafabriek door buitenlandse invoorrechten en contingentering. Door de malaise in de landbouw minder vraag naar superfosfaat van de ENCK.

31 Ds N. Blokker neemt afscheid van de remonstrantse gemeente wegens vertrek naar Utrecht.

Februari

2 Metalen afvalbakken aan lantaarnpalen aangebracht.

4 Nieuwjaarsrede van de burgemeester van Vlaardingerambacht. Moeilijke tijden voor de veehouders: daling van de melkprijs in 1931; melkvee duur gekocht, slachtvee bracht weinig op. 22.000 vierkante meter grond in erfpacht uitgegeven. 75 bouwvergunningen voor nieuwe woningen afgegeven.

5 De gemeenteraad wijst het verzoek van de voetbalvereniging Fortuna af om een voetbalveld in te mogen richten op de Sahara (braakliggende terrein van het latere Oranjepark). De straten- en wegen-

belasting voor grote bedrijven verlaagd, met de stemmen van de SDAP tegen.

De Ventersvereniging Door Eendracht Sterk uit Amsterdam protesteert tegen het verzoek van de Reedersvereniging te Vlaardingen aan verschillende gemeenten om werklozen op grote schaal haring te laten venten. Zij vrezen de concurrentie.

Nieuwjaarsrede burgemeester. Door de inkomsten van de gemeentelijke bedrijven sluit de gemeenterekening 1931 met een klein batig saldo. De werkloosheid in 1931 verontrustend toegenomen: van 828 tot 1.751 werknemers. Voor gemeenteambtenaren salariskorting verwacht. Hoopgevend is de werkhervatting bij het duitse staalbedrijf Krupp, er komt kennelijk weer vraag naar staalproducten.

8 De ontwikkelingscursussen voor werklozen begonnen. Openingsavond in de Harmonie voor leraren en cursisten met een lachfilm en de bedrijfsfilm van Havenbedrijf Vlaardingen Oost.

11 Het Crisis Comité in twee commissies verdeeld: commissie A voor financiële steun, commissie B voor hulp in natura aan langdurig werklozen. Misbruik kan worden aangegeven bij de secretaris, onder geheimhouding.

15 In Vlaardingengerambacht opgericht de Eierveiling Vereniging Vlaardinger-Ambacht en Omstreken. 31 leden.

Lezing met lantaarnplaatjes voor de EHBO over het gevaar van electriciteit en de behandeling van slachtoffers. Aanwezigen: de burgemeester, de wethouder bedrijven en artsen.

16 De voetbalvereniging Fortuna stelt bij wijze van proef een beroepstrainer aan.

19 Door de Vlaardingsche Spijskokerij van 8-13 januari 1.700 porties soep uitgereikt.

20 Geopend een filiaal van de firma Van der Hulst en Wessels, in behang, Smalle Havenstraat 22. Ter gelegenheid van het 35-jarig bestaan van de zaak bij

aankoop van tien rol behang voor één kamer behang gratis.

21 Doelman P. H. Odijk vóór de wedstrijd De Hollandiaan-Concordia gehuldigd in verband met zijn eerste wedstrijd in het Nederlands elftal tegen België.

22 Het gemeentebestuur verzoekt hoog-frequente elektrische apparatuur in verband met radiostoring alleen op bepaalde tijden te gebruiken.

23 Een propagandamiddag van de KRO in zaal Tivoli op de Markt door 250 kinderen bezocht. 's Avonds wordt de KRO-film voor volwassenen gedraaid. Pastoor H. J. Maas roept op tot steun aan de KRO.

Vergadering van de Vredeskring Nederland en de Jongeren Vredes Actie. Wijnand van der Leeden uit Den Haag laat aan de hand van documenten, kranten en knipsels zien dat het zo vredelievend geachte Nederland een flinke bewapingsindustrie heeft.

24 De kamer van koophandel dringt bij de gemeente Rotterdam aan op verbetering van de smaak en geur

Gebouw Openbare Leeszaal. 22 maart 1932.

Interieur Openbare Leeszaal. 22 maart 1932.

van het drinkwater, omdat dit voor distilleerderijen onbruikbaar is.

26 De stalen motorlogger met 100 PK Kromhout-motor VL146 Cornelia Wilhelmina van de Zeevischerijmaatschappij Noordzee, directeur wijlen D. van der Heul, verkocht naar Scheveningen.

27 Bij de arbeidsbeurs 1.968 werkzoekenden ingeschreven.

29 H. Amelink, eerste secretaris van het Christelijk Nationaal Vakverbond, spreekt voor de Christelijke Besturenbond over: christelijk-sociaal in crisistijd.

Maart

1 Op de eerste letterkundige avond van de christelijke reciteervereniging op gereformeerde grondslag 'Als de ziel luistert...' spreekt C. Rijnsdorp over: Wat is nu eigenlijk literatuur.

Voorzitter H. L. van Bruggen van de Gereformeerde Vereniging voor Daadwerkelijke Vredesactie spreekt op de eerste propaganda-avond van de vlaardingse afdeling over: waarom gereformeerd anti-militarisme?

4 In Vlaardingerambacht opgericht een tamboeren pijperkorps, met 20 leden.

De stalen moterlogger VL 145 Julie van de Zee-visscherij-maatschappij Noordzee, directeur wijlen D. van der Heul, verkocht naar Woubrugge.

5 Straatmuziek door het muziekkorps van Jeruël met collecte voor kindervoeding.

8 De Algemene Nederlandsche Metaalbewerdersbond had in 1931 in Vlaardingen 353 leden. 208 leden werden het afgelopen jaar werkloos.

Cursus verbinden van tonnen voor werkloze jonge vissers.

10 Vergadering van de Centrale Bond van Transportarbeiders, de Bond van Nederlandsche Christelijke Houtbewerkers, Meubelmakers, Behangers en Aanverwante Vakgenoten en de RK Transportarbeidersbond Sint Bonifatius in het Zeemanshuis over de loonsverlaging.

De Coöperatieve Bakkerij en Verbruiksvereniging De Voorlooper en Volksbakkerij Gebroeders Van Tienen verlagen de broodprijs van 16 naar 14 cent.

60 sollicitanten voor de betrekking van bewaker van het speelterrein Boschlaan van Patrimoniums Woningen voor de zomer van 1932 à 10 gulden per week.

15 Oprichting van een vlaardingse afdeling van de Algemene Nederlandsche Huurdersbond. De bond is ontstaan na opheffing van de huurcommissiewet, waardoor huurders vrijwel rechteloos zouden zijn.

In 1931 werden door de commissie tot wering van schoolverzuim 212 gevallen behandeld. Redenen van schoolverzuim: armoede, hulp thuis, ziekte, vertrek naar en terugkeer uit zee van familieleden, werk in dienst van ouders of anderen, onwil en onverschilligheid.

16 In gebouw Liefde en Vrede vertoont de NCRV de propagandafilm 'De klokken luiden'.

20 De 16-jarige F. Vethaak wint een wielervedstrijd in Rotterdam over 55 km.

22 De postduivenvereniging De Adelaar vraagt radiohouders in de omgeving van duivenhokken de antennedraden voor duiven meer zichtbaar te maken met kurken.

In de openbare leeszaal en bibliotheek Goethe's 100-ste sterfdag herdacht met een kleine tentoonstelling.

25 In het Luxortheater de film The Singing Fool waarin Al Jolson het onroerende lied Sonny Boyzingt.

26 Geopend café-restaurant Vaartterrasse, Broekweg 82, eigenaar J. P. Barendregt.

April

1 De gemeenteraad van Vlaardingerambacht steunt het verzoek van de gemeente Ooststellingwerf aan de regering om hulp aan de land- en tuinbouw.

De prijs voor volle melk is met één cent verlaagd tot acht cent per liter.

Trekhondenwagen. 14 april 1932.

Muziekschulp Broekweg ca 1950. 25 mei 1932.

7 Propagandavergadering van Pro Rege, vereniging tot behartiging der christelijke belangen der militairen, met een lezing over: communistische celvorming in ons land.

In garage Griffijn aan de Stationsstraat een tentoonstelling van nieuwe Opelmodellen.

8 Het jaarverslag 1931 van de Centrale Bond van Transportarbeiders zegt dat de kuipersfirma C. van der Burg en Zonen de overeengekomen lonen niet uitbetaalde en dat het vaste personeel van Havenbedrijf Vlaardingen Oost een loonsverlaging van 2 tot 6 gulden per week moest aanvaarden, terwijl ook personeel werd ontslagen.

12 De machinale kuiperijen de Firma C. van der Burg en Zonen en Electra hebben na afloop van de collectieve arbeidsovereenkomsten zonder nader overleg het uurloon en de tarieven met 20 tot 30 procent verlaagd.

14 60 van de 120 vlaardingse trekhonden afgekeurd. Gedupeerde kleine zelfstandigen zoeken contact met trekhondenhouders elders om tot actie te komen. In beginsel besloten een vereniging op te richten tot behoud en veredeling van de trekhond. Hiervoor geven zich 40 leden op.

15 Het gemeentebestuur wil de ambtenarensalaris-

sen met 5 procent verlagen. De ambtenarenbonden adviseren hooguit 3 procent.

In het Luxortheater: De klokkenluider van de Notre Dame.

Voor het Onderling Beheerd Ziekenfonds OBZ zal eens per veertien dagen een specialist voor long-, hart- en maagziekten zitting houden. Toen het OBZ in april 1931 zijn werk begon had het fonds 568 leden, eind december 1931 waren dit er 3.818.

Commissarissen van de Hollandiafabriek van melkproducten verzoeken de jongste directeur als bezuinigingsmaatregel ontslag aan te vragen.

Protestvergadering van de Vlaardingsche Bestuurdersbond en de SDAP tegen de verlaging van de werklozenuitkeringen. J. Buis spreekt over het werklozenvraagstuk en de plaatselijke verhoudingen. Bij het gemeentebestuur zal worden aangedrongen op: handhaving van uitkeringen; verandering in de controle op de werkloosheid, het zogeheten stempelen; afzien van salariskortingen. Voorts zou de gemeente bouwverenigingen en huiseigenaren in overweging moeten geven de huren met 10-20 procent te verlagen.

20 Op een ouderavond van de Ds J. Th. de Visser-school in Vlaardingerambacht houdt het hoofd een lezing over: zenuwachtigheid bij kinderen.

21 Na opmerkingen van Gedeputeerde Staten op de gemeentebegroting 1932 besluit de gemeenteraad van Vlaardingerambacht de opcenten op de personele belasting te verhogen van 70 op 150 en die op de gemeentefondsbelasting van 60 op 80.

De VARA demonstreert in het Volksgebouw luidsprekers. Entree 10 cent, werklozen op vertoon van stempelkaart vrije toegang.

25 Drukbezochte vergadering van de Koninklijke Nederlandsche Middenstandsbond in De Romein. In verband met de inwerkingtreding van de winkelsluitingswet wordt besloten dispensatie te vragen voor viswinkels. Uit protest zullen de etalages van 2-22 mei 's avonds na acht uur niet meer verlicht zijn.

De Reedersvereniging Vlaardingen is het niet eens met het verzoek aan de regering van de Vereeniging ter Bevordering van Visserij, Handel en Nijverheid te Vlaardingen om de afzet van haring naar Duitsland alleen door handelsovereenkomsten te verbeteren. De Reedersvereniging wil ook financiële steun.

De gemeenteraad besluit de salarissen van gemeentepersoneel met 5 procent te verlagen.

Het Flardingaveld aan de Hofsingel wordt als speelplaats voor de jeugd gesloten.

28 De Coöperatieve Bakkerij en Verbruiksvereeni-

ging De Voorlooper keert de leden over 1931 elf procent dividend uit over bakkerijartikelen en zes procent over kruidenierswaren.

29 Uit bezuiniging zullen de loketten van het postkantoor op zaterdagmiddag om vier uur in plaats van zes uur gesloten zijn.

Mei

2 1-meiviering: filmvoorstelling voor werklozen in het Luxortheater, kinderfeest op het Fortunaveld, openluchtmeeting in de tuin van het Volksgebouw,

Oranjepark alias Sahara. 27 mei 1932.

meirede door hoofdbestuurder H. J. van der Born van de Algemene Nederlandsche Metaalbewerkerbond, fakkeloptocht door de stad.

3 2.097 werklozen.

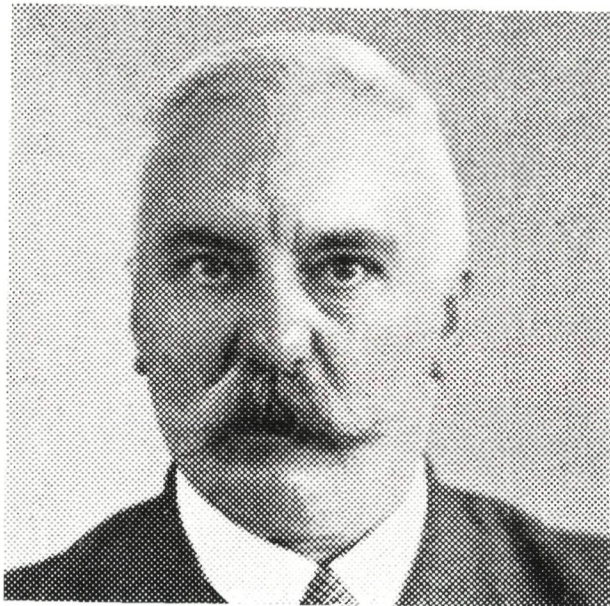
4 In de Burgeravondschool aan de Zomerstraat tentoonstelling van werkstukken en tekeningen van deelnemers aan de gemeentelijke ontwikkelingscursussen voor werklozen.

7 Boekenweek. Kopers van een boek van 2 gulden 50 cent ontvangen een geschenk. Nieuw verschenen boeken: De appel en Eva van Jo van Ammers-Küller, De Kleine Wereld van Herman de Man, De Harp van Sint Franciscus van Felix Timmermans.

10 De Arbeidersmuziekvereniging Voorwaarts en de Zangvereniging De Stem des Volks brengen J. Buis een serenade ter gelegenheid van zijn benoeming tot lid van de provinciale staten.

13 In het Luxortheater: City Lights met Charlie Chaplin.

Gemeenteraadslid J. Bagchus. 1 en 14 juni 1932.

15 Het telefoonkantoor is dag en nacht geopend.

Voetbalwedstrijd Fortuna-Sportclub Westfalia uit Herne (Duitsland). Uitslag 2-4.

16 Landdag voor de vrede op het Flardingaveld van Kerk en Vrede en de Zuid-Hollandsche Vredeskringen. Fedde Schurer spreekt over het militarisme en de bewapening, mevrouw A. C. Luijten-Blok uit Rotterdam over: eerbied voor het leven.

18 De regering steunt de haringvisserij in Katwijk aan Zee, Scheveningen en Vlaardingen niet. De Reedersvereniging voor de Nederlandsche Haringvisserij richt zich daarom tot de koningin.

20 Propaganda-avond van de Onafhankelijk Socialistische Partij in Excelsior.

24 Viswinkels mogen op werkdagen tot 11 uur 's avonds geopend zijn.

25 De burgemeester opent het feestterrein met de muziekschulp aan de Broekweg. De Christelijke Harmonievereniging Sursum Corda en Vlaarding's Mannenkoor Orpheus geven een concert waarvan de opbrengst bestemd is voor het Crisis Comité.

26 Openluchtmeeting in de tuin van het Volksgedebouw door de Vlaardingsche Bestuurdersbond en de SDAP. Gemeenteraadslid W. H. van den Berg spreekt over het raadsvoorstel om de meterhuur voor gas, water en electriciteit te verhogen. De aanwezigen worden opgeroepen om de komende raadsvergadering bij te wonen om zelf te horen hoe over de werkloosheid en de werklozen wordt geoordeeld.

27 De Vlaardingsche Centrale Melkinrichting gaat roomijs produceren.

Vóór de gemeenteraadsvergadering joelen burgers naar passerende raadsleden. De raad besluit, met de SDAP tegen, de meterhuren voor gas, water en electriciteit met 25 cent te verhogen als crisistoeslag. Na de vergadering worden raadsleden door demonstranten op weg naar huis gevolgd en uitgejouwd.

In de algemene politieverordening wordt het terrein van het latere Oranjepark aangewezen als 'plaats voor het werpen of voortschoppen van één of meer ballen'.

De gemeenteraad van Vlaardingerambacht besluit op verzoek van de winkeliersvereniging *Ons Belang* dat de winkels in de zomer van 1932 op zaterdag een uur langer open mogen zijn. Ook wordt besloten de salarissen van het gemeentepersoneel met drie procent te verlagen.

31 Inwoners van Vlaardingerambacht protesteren bij Gedeputeerde Staten tegen het gemeenteraadsbesluit van Vlaardingen om 25 cent per maand crisistoeslag op de meterhuur voor gas, water en electriciteit te heffen: (1) wordt hierdoor de overeenkomst tussen Vlaardingen en Vlaardingerambacht geschon- den; (2) hebben veel mensen geen meter en worden daardoor onrechtmatig bevoordeeld; (3) zijn pas ge- leden de gemeentefonds- en de personele belasting aanzienlijk verhoogd.

Làng voor de gemeenteraadsdebatten de trap van het stadhuis bezet. Op de Markt wordt het publiek op- gehitst door ca 40 schiedamse communisten, waarna de politie de Markt en omgeving schoonveegt. Op de Westhavenkade deelt militaire politie uit Rotterdam rake klappen uit. De burgemeester acht voor de rellen van 27 juni de SDAP aansprakelijk. Raadsleden onder politiebegeleiding naar huis gebracht.

Juni

1 De burgemeester verbiedt samenscholingen van drie of meer personen op de openbare weg.

Woelig op straat, vooral bij het stempelen. Werklozen demonstreren in de Eendrachtstraat voor de woning van gemeenteraadslid J. Bagchus. Politie drijft de menigte uiteen.

2 Een meeting van schiedamse communisten op het Veerplein door de politie uiteengejaagd.

3 Schiedammers die met communistische bladen venten door de politie aangehouden en uitgeleid.

De militaire politie uit Rotterdam vervangen door rijksveldwachters.

Paardenmarkt. Aangevoerd 59 paarden, 31 hitten en 1 veulen. Prijzen: paarden 100-275 gulden, hitten 60-150 gulden. Trage handel.

7 De hervormde diaconie deelde van 17 november 1931-6 juni 1932 uit: 66 paar schoenen, 46 jassen, 60 mantels, 32 paar kousen, 12 onderbroeken, 18 hemden, 15 borstrokken, 10 flanellen hemden, 244 stuks ander ondergoed, 46 jurken, 24 broeken, 16 overhemden, 12 lakens, 9 dekens, 6 nachtponnen, 6 schorten, 7 slopen, 3 rokken, 25 hoeden, 7 vesten, 11 kostuums, 2 schoudermantels en 10 mud kolen.

8 Opgericht een afdeling Vlaardingen en Vlaar- dingerambacht van de Christelijke Landarbeiders- bond.

9 Demonstratie van jam en vruchtenbowl van de Firma Zwaardemaker en ansjovis van de Firma Jan Pen voor de Liberale Vrouwengroep.

10 Douwe Egberts te Joure heeft 1.000 pakjes tabak ter beschikking gesteld van het Crisis Comité.

11 Het aantal werklozen gestegen tot 2.170.

De aluminium gaspenningen van 13 cent vervangen door koperen van 14 cent.

13 De gemeentelijke ontwikkelingscursussen voor werklozen vanwege het succes herhaald. Het accent ligt op het geven van een goede theoretische vorming als grondslag voor verschillende beroepen.

14 Vergadering van de Onafhankelijk Socialistische Partij. Een protestmotie wordt aangenomen tegen het recente politioptreden. De aanwezigen worden op- geroepen lijsten tegen het raadsbesluit tot verhoging van de meterhuur te tekenen.

Het samenscholingsverbod opgeheven.

J. Bagchus neemt ontslag als lid van de gemeenteraad.

Koninginneharing. 15 juni 1932.

15 Koninginneharing aangeboden op paleis Het Loo. De haring was afkomstig van de stoombeuger Gesina VL 80, schipper C. van Oosten, van de NV Vlaardingsche Stoomvisserij, directie IJzermans en Co.

22 De gemeenteraad spreekt over het politieoptreden tijdens de recente rellen en behandelt het voorstel van bewoners van de Kortesteeg om die naam te veranderen in Kortestraat of liever nog Hollandiastraat. Die laatste naam wordt afgewezen omdat het voortbestaan van de Hollandiafabriek twijfelachtig is.

23 De ledenvergadering van voetbalvereniging Fortuna spreekt over de hoge belasting die Vlaardingse ambacht heft op de entreegelden, de terugloop van de entreegelden door de werkloosheid en de vorming van een fonds voor een trainer.

29 Met een wedstrijd tegen Fortuna opent VFC zijn nieuwe terrein aan de Groeneweg.

Juli

4 Dagelijkse autodienst op Dordrecht door de Weduwe Joh. van der Linden en Zn, Oosthavenkade 76.

5 Het hervormde Diaconiehuis heeft een lift gekregen door een schenking.

7 Vergadering van het Nationaal Arbeidssecretariaat in Excelsior. Meer Rotterdammers en Schiedammers dan Vlaardingers aanwezig.

9 Fietsvlaggetjes te koop voor 25 cent. De opbrengst

gaat naar het Crisis Comité te Vlaardingerambacht.

10 Bevestiging en intrede van ds M. Groenenberg, hervormd predikant, in de Grote Kerk door ds M. Grootjans.

14 De vlaardingse afdeling van de RK Metaalbewerdersbond dringt er bij het hoofdbestuur op aan alles te doen om verlaging van de werklozenuitkeringen tegen te gaan.

14-15 Stucadoorsstaking. Relletjes bij in aanbouw zijnde woningen aan de Schiedamsedijk waar stakers proberen werkwilligen het werken onmogelijk te maken. Een paar honderd mensen uit Schiedam en Rotterdam door de politie na waarschuwingsschoten uiteengedreven. Werkwilligen onder politiebegeleiding naar huis gebracht.

15 De gemeenteraad besluit het gebouw van de nijverheidsavondschool aan de Zomerstraat beschikbaar te stellen voor de huisvesting van de in september beginnende tweejarige dagambachtsschool.

Het Crisis Comité heeft kleding en schoenen gekregen die het wil bestemmen voor werkloze thuiswonende jongens van 16-25 jaar en meisjes van 14-21 jaar.

16 De Burgerwacht wint in Delft bij schietwedstrijden prijzen.

Propagandadag van de Nederlandsche Arbeiders Sportbond op het feestterrein aan de Broekweg met medewerking van de Arbeidersmuziekvereniging Voorwaarts en de Arbeiderszangvereniging De Stem des Volks.

18 Bij de ontvanger van de directe belastingen, invoerrechten en accijnzen kunnen kosteloze fietsplaatjes worden aangevraagd door mensen die een fiets nodig hebben voor hun beroep of bedrijf. Werklozen krijgen geen vrijstelling van de fietsenbelasting.

20 Openluchtsamenkomst in de tuin van de Harmonie van de Onafhankelijk Socialistische Partij. Spreker onder meer Jacques de Kadt.

22 De Algemeene Patroonsvereniging heeft de vakantiedagen vastgesteld op 1-4 augustus.

De burgemeester verleent met het oog op mogelijke ongeregelde heden de SDAP en de Vlaardingsche Bestuurdersbond geen toestemming voor het houden van een tocht door de stad met muziek, waarbij op verschillende punten over het rapport van de bezuinigingscommissie-Welter zou worden gesproken.

24 Tweehonderd SDAP-ers naar de anti-Weltermeeting in Rotterdam.

25 Middenstandsorganisaties uit Rotterdam, Schiedam en Vlaardingen vormen een comité van actie tegen de hoge elektriciteitsprijzen die winkeliers in vergelijking met particulieren moeten betalen.

29 De eerste banketwinkel van de Coöperatieve Bakkerij en Verbruiksvereniging De Voorlooper aan de Tweede van Leijden Gaelstraat geopend.

30 Een jeugdlanddag op een terrein aan de Broekweg, van de commissie voor de jeugddiensten van de Nederlandse Hervormde Gemeente, wordt bezocht door 1.100 jongeren.

Ter gelegenheid van de verjaardag van koninginmoeder Emma een feest georganiseerd door de Oranjevereniging Vlaardingerambacht op een terrein aan de Kethelweg. Optreden van een goochelaar/buikspreker en concert door de harmonievereniging Kunst en Vriendschap.

Augustus

1 Boter mag alleen met het rijksbotermerk of het crisisbotermerk de fabriek, boerderij of melkinrichting verlaten.

2 Sunlightzeep in prijs verlaagd van 35 naar 30 cent.

De buurtvereniging Schoolstraat-Westnieuwland besluit met Koninginnedag een autotocht door het Westland te maken in plaats van de straat te versieren.

Overwegwachter J. Bijl. 5 augustus 1932.

5 J. Bijl, overwegwachter bij Vlaardingen-Oost, krijgt bij zijn pensionering van reizigers een stoel aangeboden.

7 SDAP-ers nemen deel aan de internationale ontwapeningsmeeting in Breda.

10 Jaarlijkse bedevaart van vlaardingse rooms-katholieken naar Brielle ter herdenking van de Gorcumse Martelaren.

13-15 De gymnastiekvereniging Hollandia wint op internationale wedstrijden in Diest (België) een zilveren beker, beschikbaar gesteld door de Dietsche Turnkring.

19 Woningen van de bouwvereniging Samenwerking voor verlaagde prijs te huur aan de Tweede van Leijden Gaelstraat, de Spoorsingel, de Aert van Nesstraat en de Van Kinsbergenplaats.

24 De openbare bijeenkomst van de Algemeene

Nederlandsche Fascistenbond gaat wegens gebrek aan een vergaderruimte niet door.

26 In Vlaardingerambacht opgericht de Voetbalvereniging Knottenbelt. De heer A. Qualm stelt een terrein beschikbaar.

26-27 De verjaardag van de koningin in Vlaardingerambacht gevierd met poppenkast, paardspelen, accordeonconcert, kinderspelen en een hardloophwedstrijd door de gemeente.

30 Feest van de SDAP in de tuin van het Volksgebouw. J. Buis deelt mee dat zich honderd nieuwe leden hebben aangemeld. De Onafhankelijk Socialistische Partij kreeg er 12 leden bij. Koos Vorrink spreekt en dichter/zanger Dumont treedt op.

Licht- en reclamestoet van verenigingen en bedrijven door de stad. Organisatie: de vier Oranjeverenigingen.

31 Koninginnedag: aubade door 800 kinderen op de Markt, dienst in de Grote Kerk, marsen door de stad van het tamboer- en pijperkorps De Pijpers en de mondharmonicavereniging Ons Genoegen, keuring van versierde tilbury's en ringrijderij, kano- en zwemwedstrijden in de haven, kinderspelen. Achthonderd werklozen maken met vrouw en kinderen een boottocht, bekostigd uit vrijwillige bijdragen en georganiseerd door de Vlaardingsche Bestuurdersbond.

September

5 Opening van de tweejarige ambachtdagschool. Begonnen wordt met 55 leerlingen in twee beroepen: timmeren en smeden.

6 In de openbare leeszaal en bibliotheek tentoonstelling van de Maatschappij tot verspreiding van goede en goedkope lectuur de Wereldbibliotheek.

13 Dansles van W. Berveling, Vaarweg 98, boven café Vaartterrasse.

14 De gemeenteraad van Vlaardingerambacht neemt het voorstel van raadslid C.J.G. Winkes tot opheffing van de gemeente voor kennisgeving aan.

Sportkeuring van junioren van de voetbalverenigingen Fortuna, VFC en De Hollandiaan in café Mes aan de Schiedamseweg.

15 Opening van een filiaal van de Coöperatieve Bakkerij en Verbruiksvereniging De Voorlooper aan de Van der Driftstraat.

16 Geopend het Vlaardingsch Lingeriehuis op Hoogstraat 137.

Het ophogen, afrasteren en bestraten van het woonwagencamp aan de Maassluisdijk en het daar bouwen van een houten paardestal en privaatgebouwtje, gegund aan J. van der Zwan voor 1.531 gulden.

19 Wegens de stijging van de inkoop prijs door verminderde aanvoer is de Vlaardingsche Melkverkoopersvereniging Ons Belang genoodzaakt melk voor 9 cent per liter te verkopen.

20 Voor de Nederlandsche Christen-Vrouwenbond spreekt mevrouw M. A. Luteijn-Willems over de moderne vrouw vanuit de Bijbel gezien.

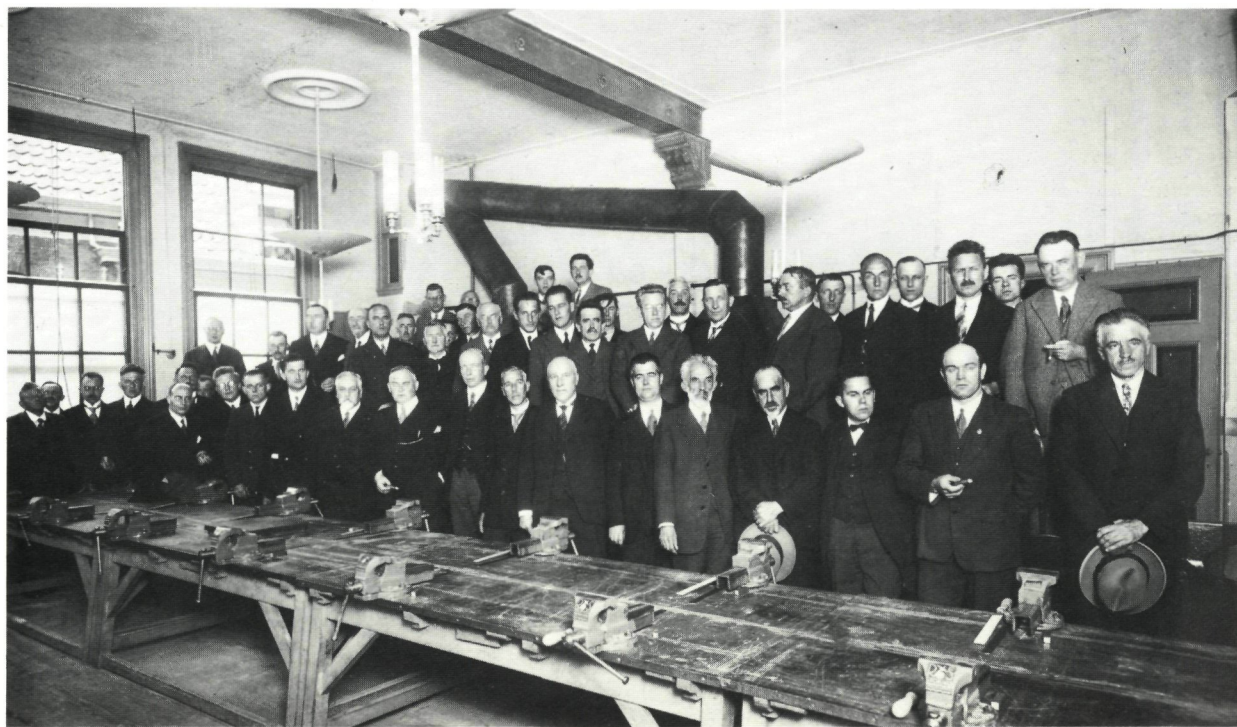
Geopend de manufacturenwinkel Het wonder van Vlaardingen, Blokmakersteeg, waar voordien P. Buisman's tapijtenwinkel zat.

21 Voor de Bijzondere Vrijwillige Landstorm spreken in de Harmonie pater Borromeus de Greeve over: 's Lands beste goederen, en mr dr N. G. Veldhoen, hervormd predikant, over: Het kloeki antwoord van den Landstorm.

22 De gemeenteraad verlaagt op verzoek van de kofiehuishouders de belasting op muziekvergunningen.

29 Ds C. W. Keur uit Scheveningen spreekt voor het Gereformeerd Jeugdverbond in de kerk aan de Kuiperstraat over: Geen ontwapening. Zang van meisjes.

Opening ambachtschool. 5 september 1932.

Woonwagenkamp Maassluisdijk. 16 september 1932.

30 De stoomtrawler Janne VL 10 die verkocht is naar Scheveningen en verbouwd tot motortrawler, heet nu Vredenburg SCH 70.

De melkprijs met 1 cent gestegen, volle melk kost nu 10 cent.

Op scheepswerf De Maas te water gelaten het motortankschip Nima 3, gebouwd voor de NV Maatschappij Stoomschip Vrede.

De Vereeniging Nederlandsch Fabrikaat vertoont Films op het Veerplein van: de Klokzeepfabriek, de Hevea Rubberfabrieken, de Hollandsche Draad- en

Kabelfabriek, Niemeijer's Tabakfabriek, Van Nelle, Boele's sigarenfabriek. Verder wordt er een propagandafilm gedraaid om de vakantie in eigen land door te brengen.

Oktober

1 H. Priem opent op Markt 4, voorheen bakkerij Van der Knaap, een rijwielzaak, met een show van het nieuwste op fietsgebied, zoals een elektrische fiets.

5 Als reactie op de bijeenkomst van de Bijzondere Vrijwillige Landstorm op 21 september spreekt ds

A. R. Rutgers uit Rotterdam voor de Vredeskring: Hoe bestrijden wij het boljewisme? De Landstorm uitgenodigd een debater te sturen.

7 Manufacturenmagazijn De Eendracht in de Kuiperstraat en de Hoogstraat geeft een jo-jo cadeau bij besteding van 75 cent.

10 Door de gezondheidscommissie behandeld: achterstallige betalingen van water door werkloosheid; melk kiemvrij maken; rattenplaag rond de Afrol.

11 Door het Protestants Christelijk Comité voor Bijstand van november 1931-24 september 1932 verstrekt: 2.455 kg bruine bonen, 1.183 kg erwten, 179 kg capucijners, 8.108 kg aardappelen, 683 pond gort, 1.211 pond boter, 1.666 pond rijst, 1.753 pond spek, 1.406 pond haverhout, 2.247 pond bak- en braadvet, 1.652 pond griesmeel, 1.134 pond bloem, 5.000 pond suiker, 126 pond vlees, 64 pond vet, 105 maal 50 gram thee, 75 paar schoenen, 39 schoenreparaties, 13 paar klompen, 17 werkbrokken. Door de damesnaaikrans Trifosa 325 kledingstukken uitgereikt.

14 Door de commissie voor kindervoeding werden van 4 november 1931-23 maart 1932 15.577 porties verstrekt: op maandag bruine bonen met spek, op woensdag rijst met boter en krenten en op vrijdag rijst met melk.

15 Geopend café-restaurant De Violiers, Hoogstraat 19. Exploitant J. J. van der Schilt, voorheen chef-kok van de Batavierlijn.

19 Kennismakingsavond van de hervormde wijk-gemeente IV in Excelsior met ds M. Groenenberg. G. Figee houdt een lezing over de ontwikkeling van de armenzorg. Vanwege de grote belangstelling moet een tweede avond worden gehouden.

20 Grote luidsprekerdemonstratie in de muziekzaal van het Volksgebouw door de VARA. Werklozen op vertoon van stempelkaart gratis toegang.

21 De vlaardingse middenstandsverenigingen vragen de landelijke bonden te bewerkstelligen dat de distributie van goedkope margarine door de klein-

Rijnwielzaak Priem, Markt 4. 1 oktober 1932.

handel wordt gedaan in plaats van door de gemeente.

Contingentering van de invoer van textiel. Invoervergunningen kunnen worden aangevraagd bij de kamer van koophandel.

25 Voor de Jongeren Vredesactie spreekt in het gebouw van de Volksbond tegen Drankmisbruik Piet Kuin uit Haarlem: Voor vrede vrijheid juist nu.

Te Vlaardingherambacht opgericht een burgerwacht. 40 leden.

De RK Middenstandsvereniging De Hanze vestigt de aandacht op de radiocursus voor de middenstand van de KRO. Leden willen een cursus boekhouden.

27 C. Boogaart uit Rotterdam spreekt voor het Verbond Patrimonium in het gebouw Soli Deo Gloria over

fascisme en nationaal-socialisme: De nieuwe bedwelling van staat en maatschappij.

28 De NV Maatschappij Stoomschip Vrede geeft scheepswerf De Maas opdracht voor de bouw van een motortanklichter van ca 300 ton, de Nima IV. De Nieuwe Matex NV geeft de werf opdracht voor de levering van een grote olietank.

November

2 Christelijke openbare psychometrische séance in de bovenzaal van Verhulst, Dijksteeg 6. Toegang 25 cent.

De gemeenteraad verwerpt de motie-Buis om op 8 november, rode dinsdag, de werklozen op zodanige tijden te laten stempelen dat zij kunnen deelnemen aan de landelijke demonstratie in Den Haag tegen het rapport van de bezuinigingscommissie-Welter. De gemeenteraad wijst de suggestie af om onderwijzend personeel een cursus logopedie te geven.

4 Het gemeentebestuur weigert de SDAP en het NVV toestemming om toespraken op straat te houden die opwekken om in Den Haag te demonstreren tegen de bezuinigingsplannen van de regering.

De in 1904 opgerichte Vereeniging tot Veredeling van het Volksvermaak opgeheven.

Ingesteld een commissie ter herdenking van de 400-ste geboortedag van Willem van Oranje. In verband met de crisistijd zal de herdenking een sober karakter dragen.

Bijeenkomst van de Vlaardingsche Christelijke Besturenbond in gebouw Liefde en Vrede. Sprekers: H. H. Spoelstra uit Den Haag (In de storm), J. Wind (Arbeid die wacht) en ds M. Groenenberg (Wij... en de wereld). Grote belangstelling.

9 Onderlinge wedstrijden van de Christelijke Jongelingsvereniging Liefde en Vrede. Winnaars: voordrachtenwedstrijd J. den Hamer en C. van Dijk; opstellenwedstrijd N. K. van Minnen en G. Kolkman;

tekenen en schilderen L. Dijkshoorn; huisvlijtwedstrijd P. van Dijk.

11 A. J. van Waardenburg opent op Emaus 72 café-biljart De Gouden Leeuw.

13 Ter herdenking van de wapenstilstand 1918 draait het Instituut voor Arbeidersontwikkeling de film Kameradschaft.

15 De gereformeerde predikant ds H. J. Heida voor een paar weken naar Dieppe om onder de haringvissers te werken.

Demonstratie voor amateurfotografen met het bliksemlichtpoeder Horem in het Handelsgebouw door fotohandel C. Boonen.

17 Ter gelegenheid van de restauratie en de uitbreiding met een nieuw register van het orgel in de gereformeerde kerk aan de Kuiperstraat een concert door organist L. C. van Leeuwen met medewerking van Truus van den Berg-Van Zuuren, sopraan, en K. de Leng, viool.

20 Suze Groeneweg spreekt voor het Instituut voor Arbeidersontwikkeling over wat het onderwijs bedreigt (de wetsontwerpen van minister Terpstra). Mien Raadsen declameert uit het boek van Ernest Claes, De Witte. Vijftig AJC-ers uit Delft musiceren.

22 Naar de betrekking van timmerman bij de Vereeniging tot Verbetering der Volkshuisvesting Patrimonium's Woningen solliciteren 146 mensen.

24 Voorzitter dr J. H. O. Reijs van het Koninklijk Nederlands Gymnastiekverbond houdt in de Harmonie voor het Groene Kruis een lezing met lichtbeelden over lichamelijke opvoeding.

27 De Vereniging Volksonderwijs vertoont in gebouw Excelsior de propagandafilm 'Volksonderwijs marcheert'.

De nieuwe tribune van de voetbalvereniging Fortuna in gebruik genomen.

December

1 Grote vangst. De stoomlogger Prins Hendrik der Nederlanden VL 195 van de Doggermaatschappij, schipper A. Poot, brengt na een reis van drie weken 37 last haring aan.

2 De kerkelijke kiesverenigingen Evangelie en Belijdenis en Calvijn stellen kandidaten voor het college van notabelen.

Maggi's Rijdende Keuken deelt op straat warme soep en bouillon uit.

Voor de Nationale Bond van Handels- en Kantoorbedienden Mercurius spreekt in logement De Romein J. E. Hartog uit Rotterdam over de strijd voor een betere salariëring en rechtspositie en de vrije zaterdagmiddag.

De Coöperatieve Bakkerij en Verbruiksvereniging De Voorlooper geeft met kerstmis aan werkloze leden een Hakapakket waarin: een half pond cacao, een half pond koffie, 1 ons thee, een half pond margarine, 1 pond bak- en braadvet, 1 blik sperciebonen, 1 flacon jam, 1 doos schoen crème, 2 chocoladerepen, 1 pak bakmeel, 1 stuk huishoudzeep, een half pond tabak, 1 pak haverhout, 1 flacon transparantzeep, samen ter waarde van 3 gulden 23 cent.

6 Bij de algemene beschouwingen over het financieel beleid 1933 in de gemeenteraad komen aan de orde: gedeeltelijk niet aflossen van schulden; het niet uitvoeren van nieuwe openbare werken; het rijksaandeel in de ondersteuning van werklozen.

9 De Onafhankelijk Socialistische Partij vraagt de gemeenteraad om gezinnen met een inkomen beneden 25 gulden per week, gas en elektriciteit tegen kostprijs te leveren, en om progressie te brengen in de tarieven voor inkomers boven 25 gulden.

Vlaardingerambacht geeft werklozen in de Kerstweek 25 procent extra steun.

12 De Visscherijschool geeft een cursus morse- en per 1 januari 1933 moeten alle zeeschepen een morselamp hebben.

Ds. H. J. Heida, gereformeerd predikant. 15 november 1932.

P. J. Serrarens van het Internationaal Vakverbond spreekt voor de RK Volksbond over de typische karaktertrekken van de Engelsen, de Fransen en de Duitsers: 'Iets over de andere bewoners van ons Europese straatje'.

13 De gemeente huurt in 1933 23 fietsen van rijwiel-fabriek Excelsior van A. Küchler.

15 Ds L. Vroegindewij uit Wilnis spreekt in de Grote Kerk over de bevindelijke stroming in de kerk.

16 Volle zaal van de Christelijke Besturenbond op de eerste vergadering van christelijk georganiseerde werklozen. De landelijke secretaris van het CNV spreekt over de 'vragen van deze tijd' en over nieuwe maatschappijvormen.

16-18 Jaarlijkse tentoonstellingen van de post-duivenvereniging De Adelaar en de Pluimvee- en Konijnenvereniging in de Harmonie.

21 Ouderavond van de openbare lagere school van Vlaardingerambacht. Schoolhoofd Brouwer houdt een lezing over het stilzitten en de inspanning die daarvoor nodig is. Ouders willen de vakanties gelijk-trekken met die van het voortgezet onderwijs en ze vragen om gymnastiekonderwijs.

23 De vlaardingse vestiging van de NV Machinale Kuiperij A. de Neeff gaat naar Maassluis.

28 De hervormde diaconie reikt aan ongeveer 200 mensen kleding, een kolenbon, een kilo erwten, een pond spek, een kilo boter en een brood uit.

31 In 1932 in de Vulcaanhaven binnengekomen 288 stoomschepen, tegen 465 in 1931. Aan de ENCK-haven kwamen binnen 125 schepen (1931: 138), aan de Matexinstallatie 74 (1931: 95).

Aan de Visbank in 1932 241 partijen vis afgeslagen met een opbrengst van 5.300 gulden 52 cent tegen

J. Brouwer, hoofd openbare lagere school Vlaardingerambacht. 21 december 1932.

224 partijen in 1931 met een opbrengst van 6.207 gulden 32 cent.

In 1932 hebben aan de haringvisserij 40 vlaardingse stoom- en 14 motorschepen deelgenomen tegen 49 en 24 in 1931.

2.423 werklozen.